

Γιαν Ζάιντερφελντ

«Θα διπλασιάσουμε τις εξαγωγές του ελληνικού ελαιολάδου»

Ο πρόεδρος Ευρώπης της πολυεθνικής Unilever μιλάει στα «NEA»

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ευρώπη είναι σαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Όλα θα πρέπει να είναι καλά προετοιμασμένα για να υπάρξει μικρή άνοδος, διότι οι αγορές δεν αναπτύσσονται και ο ανταγωνισμός είναι ισχυρός

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ισχυρή επωνυμία διεθνώς φιλοδοξεί να καταστήσει το ελληνικό ελαιόλαδο Αλτις ο πρόεδρος της Unilever στην Ευρώπη Γιαν Ζάιντερφελντ. «Χρειάζεται να δουλέψουμε μαζί με την ελληνική κυβέρνηση για να προωθήσουμε το ελληνικό λάδι στο εξωτερικό. Θα αρχίσουμε στοχεύοντας σε μία ή δύο μεγάλες αγορές για να προωθήσουμε περαιτέρω το λάδι Αλτις και να επιταχύνουμε τον ρυθμό των εξαγωγών. Θέλουμε να τις διπλασιάσουμε», τονίζει στα «NEA» από την έδρα της ολλανδοβρετανικής εταιρείας στην οδό Weena στο κέντρο του Ρότερνταμ. Το ζήτημα βρέθηκε στο επίκεντρο συνάντησης που είχε ο ίδιος και ο πρόεδρος του πολυεθνικού ομίλου Πολ Πόλμαν με τον Πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά, με αφορμή τη μεταφορά παραγωγής στη χώρα μας 110 προϊόντων της δεύτερης μεγαλύτερης εταιρείας καταναλωτικών ειδών στον κόσμο, παρά την κρίση. Η κρίση άλλωστε προβληματίζει έντονα τον κ. Ζάιντερφελντ, ο οποίος παραμοιάζει την ευρωπαϊκή αγορά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. «Όλα θα πρέπει να είναι καλά προετοιμασμένα για να υπάρξει μικρή άνοδος», δηλώνει και προβλέπει ότι το οικονομικό περιβάλλον στην Ευρώπη ενδέχεται να παραμείνει δύσκολο τα επόμενα πέντε, ακόμη και δέκα χρόνια.

Η ευρωπαϊκή οικονομία διανύει κρίσιμη περίοδο. Θα καταφέρει η Ευρώπη να ξεπεράσει την κρίση; Η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια πρωτοφανή πρόκληση. Το δημοσιονομικό χρέος των κρατών έχει διαμορφωθεί σε υψηλά επίπεδα, οι δαπάνες είναι υψηλές και η ευρωπαϊκή οικονομία είναι μη ανταγωνιστική, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ανάπτυξη. Η πρόκληση για τους ευρωπαίους ηγέτες, παρότι γνωρίζουν τι πρέπει να γίνει, είναι να καταφέρουν να εφαρμόσουν μια στρατηγική για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα. Διότι, παρότι υπάρχει ομοφωνία, η εφαρμογή μιας στρατηγικής σε μια Ευρώπη με 27 ανεξάρτητα κράτη αποδεικνύεται δύσκολη υπόθεση και απαιτεί ισχυρή και γενναία ηγεσία. Ο συνδυασμός σοβαρών μακροοικονομικών προβλημάτων και έλλειψης ηγεσίας, δηλ. της δυνατότητας να εφαρμοστούν άμεσα οι απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές, σημαίνει ότι η κατάσταση μπορεί να παραμείνει

δύσκολη τα επόμενα πέντε, ακόμη και δέκα χρόνια.

Ως φαίνεται, λοιπόν, η ευρωπαϊκή αγορά θα παραμείνει δύσκολη. Υπάρχει και η θετική πλευρά. Η Ευρώπη είναι η μοναδική περιοχή στον κόσμο, όπου έχουν συγκεντρωθεί 500 εκατ. άνθρωποι με υψηλό βιοτικό επίπεδο, χωρίς υψηλά επίπεδα φτώχειας, οι οποίοι ταυτόχρονα είναι καλά εκπαιδευμένοι και δημιουργικοί. Επιπλέον, η Ευρώπη διαθέτει καλές υποδομές, κανονισμούς, νομοθεσία και αξιοπρεπές σύστημα αξιών. Έχουμε όμως προβλήματα, τα οποία δεν είναι ανυπέρβλητα, αλλά χρειάζεται ηγεσία και εδώ υπάρχει κενό. Ποιος θα ηγηθεί της Ευρώπης; Η Μέρκελ, ο Ολάντ, ο Μπαρόζο ή ένα μικρότερο ευρωπαϊκό κράτος. Κάθε χώρα έχει τα συμφέροντά της, γεγονός που δυσκολεύει την εφαρμογή μιας λύσης. Έχω βαθιά εμπιστοσύνη στους Ευρωπαίους, αλλά ταυτόχρονα ανησυχώ για το πόσο χρόνο θα χρειαστεί να επανακάμψει

η ευρωπαϊκή οικονομία. Χρειάζονται δύσκολες αποφάσεις ώστε να προχωρήσουν οι διαρθρωτικές αλλαγές, κάτι που κάνετε ήδη στην Ελλάδα, κάτι που γίνεται στην Ισπανία και στην Ιρλανδία. Θα πρέπει ακόμη να υπάρξει αποκεντρωση στην Ευρώπη για να επαναφέρουμε τον παλμό των κρατών. Στην Κίνα η επιτυχημένη πορεία δεν στηρίζεται σε ένα ισχυρό Πεκίνο, αλλά σε ένα περιβάλλον που ευνοεί τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις επαρχίες. Ανάλογη είναι η περίπτωση των ΗΠΑ. Κάτι ανάλογο θα πρέπει να γίνει στην Ευρώπη. Να δημιουργηθούν οι συνθήκες ώστε η Ελλάδα, για παράδειγμα, να ανταγωνίζεται με την Ιταλία, με την Ολλανδία.

Μέχρι σήμερα ο ανταγωνισμός φαίνεται ότι έχει ευνοήσει περισσότερο τον ευρωπαϊκό Βορρά.

Οχι απαραίτητα, διότι κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι και ο Νότος επωφεληθήκε από τα χαμηλά γερμανικά επιτόκια. Μπορεί κανείς

να επεκταθεί σε μια μακροσκελή μακροοικονομική συζήτηση πάνω σε αυτό το θέμα. Στο παρελθόν οι χώρες του Νότου διατηρούσαν την ανταγωνιστικότητά τους υποτιμώντας τα νομίσματά τους. Το ενιαίο νόμισμα επέτρεψε στις χώρες του Νότου να δανειζονται με χαμηλά επιτόκια, αλλά δεν επένδυσαν σε παραγωγικές διαδικασίες. Οπότε σήμερα χρειάζονται προσαρμογή.

Είναι απαραίτητη η μείωση των μισθών για να γίνει ανταγωνιστική μια χώρα όπως η Ελλάδα;

Το ύψος των μισθών είναι παράγων-κλειδί για την ανταγωνιστικότητα. Αν η παραγωγικότητα είναι υψηλή, τότε επιτρέπονται υψηλοί μισθοί. Αν όμως η παραγωγικότητα είναι χαμηλή, τότε οι μισθοί θα πρέπει να μειωθούν για να υπάρξουν επενδύσεις. Παρόλ'αυτά, η Ευρώπη χρειάζεται να επανεκτιμήσει την επιχειρηματικότητα, να δημιουργήσει φιλικότερο προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, ιδίως σε χώρες όπως η

Πρέπει να δημιουργηθούν οι συνθήκες ώστε η Ελλάδα να ανταγωνίζεται με την Ιταλία, με την Ολλανδία. Το ενιαίο νόμισμα επέτρεψε στις χώρες του Νότου να δανειζονται με χαμηλά επιτόκια, αλλά δεν επένδυσαν σε παραγωγικές διαδικασίες

Ελλάδα. Χρειάζεται να μπορούν οι νέοι να αρχίσουν να παράγουν, να βάλουν σε εφαρμογή ιδέες που θα οδηγήσουν σε πραγματική παραγωγή. Κάτι που γίνεται στην Ασία, στην Αμερική. Χρειαζόμαστε ανθρώπους, οι οποίοι θα πάρουν το ελαιόλαδο και θα το πουλήσουν στον κόσμο.

Πώς μπορεί η Ελλάδα να αυξήσει τις εξαγωγές ελαιολάδου;

Συζητήσαμε το θέμα αυτό με τον έλληνα Πρωθυπουργό, ο οποίος κατανοεί ότι η Ελλάδα χρειάζεται επενδύσεις. Η Unilever διαθέτει μια ισχυρή επωνυμία, το Αλτις, και η Ελλάδα ένα από τα καλύτερα λάδια στον κόσμο. Χρειάζεται να δουλέψουμε μαζί με την ελληνική κυβέρνηση για να προωθήσουμε το ελληνικό λάδι και την ελληνική κουζίνα στο εξωτερικό. Σήμερα το καλό ελαιόλαδο θεωρείται ότι προέρχεται από την Ιταλία, παρότι οι μεγαλύτερες ποσότητες παράγονται σε Ισπανία, Τυνησία, Ελλάδα. Τι μπορούμε λοιπόν να κάνουμε για να ενισχύσουμε το ελληνικό ελαιόλαδο; Θα αρχίσουμε στοχεύοντας σε μία ή δύο μεγάλες αγορές για να προωθήσουμε περαιτέρω το λάδι Αλτις. Ήδη κάνουμε εξαγωγές σε χώρες όπως η Βρετανία, η Αμερική, η Αυστραλία. Θέλουμε να προωθήσουμε τις εξαγωγές του Αλτις. Θέλουμε να δούμε πώς η ελληνική κυβέρνηση μπορεί να μας βοηθήσει να επιταχύνουμε τον ρυθμό εξαγωγών του Αλτις. Να τις διπλασιάσουμε.

Πώς αντιμετωπίζει η Unilever το δύσκολο ευρωπαϊκό περιβάλλον;

Η εταιρεία είναι καλά τοποθετημένη παγκοσμίως, καθώς πάνω από τις μισές πωλήσεις πραγματοποιούνται σε αναδυόμενες αγορές, από όπου θα προέλθει το μεγαλύτερο κομμάτι ανάπτυξης για τη Unilever. Ταυτόχρονα έχουμε ένα μεγάλο κομμάτι της δραστηριότητάς μας στην Ευρώπη, στο οποίο είμαστε απολύτως αφοσιωμένοι. Πρόκειται για μια οικονομία αξίας 12 τρις. ευρώ, έναντι 60 τρις. παγκοσμίως.

Ποιες είναι οι προβλέψεις σας για τη φετινή χρονιά;

Θα είναι μια εξίσου ή ελαφρώς δυσκολότερη χρονιά. Τα μέτρα λιτότητας σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Ισπανία είναι φέτος περισσότερο επώδυνα. Οι άνθρωποι είναι προσεκτικοί με τα χρήματά τους, ιδίως στη Νότια Ευρώπη.